

І. Д. Гамкало

Покровський Микола Дмитрович

ПОКРОВСЬКИЙ Микола Дмитрович (15(28). 10. 1901, м-ко Тульчин Брацлавського пов. Подільської губ., нині місто Вінницької обл. — 16. 07. 1985, Одеса) — диригент, педагог. Професор (1963). Народний артист УРСР (1948). Закінчив 4 класи Одеської духовної семінарії, де здобув початкову музичну освіту й навички керування хором. Від 1919 — у Тульчині: соліст і помічник диригента в хорі [М. Леонтовича](#), під керівництвом якого займався й диригуванням, а після його вбивства став керівником хору. Закінчив Київський музично-драматичний інститут (1925; кл. диригування [Ф. Блуменфельда](#), [М. Малька](#), теорії музики — [Б. Лятошинського](#)). 1922—24 — хормейстер капели «Думка», 1924—26 — завідувач музичної частини театру «Березіль» у Києві. Від 1926 — диригент новоствореної Державної української опери в Одесі, 1933—34 — головний диригент симфонічного оркестру у Воронежі (РФ), 1934—40 — диригент Харківського театру опери та балету. 1940—41 — художній керівник і головний диригент новоствореного Львівського українського театру опери та балету (22 вересня 1940 відкрив оперою «Тихий Дон» І. Дзержинського у присутності автора), де також поставив «Аїду» Дж. Верді, «Кармен» Ж. Бізе, «Наталку Полтавку» М. Лисенка. Від 1941 — головний диригент Харківського театру опери та балету в евакуації (м. Чита, РФ, 1942 об'єднаний з Київським театром опери та балету імені Т. Шевченка в Іркутську, РФ). 1944—63 — художній керівник і головний диригент Одеського театру опери та балету. 1954 брав участь у гастрольях Київського театру опери та балету імені Т. Шевченка у Москві на сцені Великого театру («Богдан Хмельницький» К. Данькевича, «Князь Ігор» О. Бородіна). За сумісництвом від 1947 — керівник кафедри оперної підготовки Одеської консерваторії. Серед учнів — [А. Бойко](#), [О. Ворошило](#), [М. Огренич](#), [І. Пономаренко](#), [Р. Сергієнко](#), [З. Христинич](#). Серед постановок — «Запорожець за

Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Тарас Бульба» М. Лисенка, «Катерина» М. Аркаса, «Дума чорноморська» Б. Яновського, «Кармелюк» В. Костенка (1-е виконання), «Богдан Хмельницький» К. Данькевича (1-а і 2-а редакція, 1-е виконання), «Іван Сусанін» М. Глінки, «Борис Годунов», «Хованщина» М. Мусоргського, «Чародійка», «Мазепа», «Пікова дама», «Євгеній Онєгін» П. Чайковського, «Царева наречена» М. Римського-Корсакова, «Дон Карлос», «Отелло», «Травіата» Дж. Верді, «Лоенґрін» Р. Ваґнера, «Мадам Баттерфляй», «Тоска» Дж. Пуччіні.

Основні праці

Диригент і співак // Музика. 1971. № 3; Ірина Воликівська (до 70-річчя від дня народження // Там само. 1972. № 2; Індивідуальність та особливості жанру // Там само. 1979. № 4; 3 сторінок минулого // М. Леонтович. Спогади. Листи. Матеріали. К., 1982.

Рекомендована література

1. Олександрів Ю. Диригент опери // Музика. 1971. № 5;
2. На радість людям // Ржецька Л. Михайло Роменський. Спогади, матеріали. К., 1982;
3. Музикант і людина // Гамкало І., Проценко Л. Андрій Проценко. Життєпис. Спогади. К., 1990.

Бібліографічний опис:

Покровський Микола Дмитрович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880203>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).